

Hundutställningar

- inte bara en fråga om välkammade skönheter

Man skulle kunna tro att hundutställningar endast är en skönhetstävling för hundar. Men det är mycket mer än så. Det grundläggande syftet med hundutställningar är att kunna utvärdera avelsresultat, och domaren ska bedöma hundarna utifrån rastyp, kroppsbyggnad samt mentalitet.

Många hundägare upplever hundutställningar som en trevlig och social hundsport. Det är trevligt att tillbringa dagen tillsammans med andra hundintresserade - och det kan bli ett tillfälle att knyta kontakter, träffa andra hundägare med barbet som man kan utbyta erfarenheter med.

Många tycker det är intressant att få en objektiv bedömning på hur deras hund motsvarar rasstandard utseendemässigt.

Har du aldrig ställt ut? Här förklarar vi hur det går till.

Så här går det till

När man kommer till utställningen börjar man med att visa hundens vaccinationspapper och den nummerlapp man blivit tilldelad ca 1-2 veckor innan utställningen. Så det bör man ha nära till hands. Därefter går man igenom veterinärbesiktningen som gör en snabb kontroll av din hund.

Därefter kan det vara lämpligt att leta upp den ring man ska vara i. Vilken ring man ska vara i står på samma informationsblad som nummerlappen. Håll koll i ringen vilka nummer som är inne, så du vet ungefär hur lång tid det tar innan det är din tur. Domaren dömer ca 20-25 hundar i timmen.

Olika klasser

Hundarna indelas och bedöms i olika klasser, vilka är:

Valpklass	6-9 mån
Juniorklass	9-18 mån
Unghundsklass	15-24 mån
Öppen klass	> 15 mån
Championklass	> 15 mån
Veteranklass	8 år

Valpklass är alltid inofficiell och resultatet registreras inte. I samtliga klasser bedöms alltid hanar före tikar.



Kvalitetsbedömning

När det väl är er tur, så blir ert nummer uppropat av ringsekreteraren. Väl inne i ringen får man följa domarens direktiv, ordningen kan variera från domare till domare.

Domaren gör först en bedömning av hur väl din hund ställer sig till aktuell rasstandard. Detta kallas kvalitetsbedömning. Domaren tittar på din hunds proportioner och kroppsbyggnad, klämmer och känner på olika delar, samt tittar på hundens bett och tänder.

Domaren vill även se hur din hund rör sig från olika håll. Hunden ska trava och ofta får man springa ett vänstervarv med hunden på förarens vänstra sida, samt fram och tillbaka på en rak linje.

"Alla hundraser har avlats fram för en viss uppgift, t ex vallning av boskap eller olika typer av jakt. Rasstandarderna slår fast hur en hund ska se ut för att på bästa sätt kunna utföra uppgifterna."

Bedömningen avslutas med att man ställer upp hunden framför domaren. Domaren ger sitt omdöme, vilket sekreteraren skriver ner på en kritiklapp som du sedan får med dig hem.

Efter att domaren har gjort sin kvalitetsbedömning av din hund visar ringsekreteraren upp ett kort med en färg som motsvarar vilket pris hunden får. (Se särskild faktaruta om kvalitetsbedömning på nästa sida)

Konkurrensbedömning

Om det är flera hundar i samma klass så går de hundar som tilldelats Excellent och Very Good vidare till konkurrensbedömning, vilket innebär att man jämför hundarna i samma klass med varandra, och domaren placerar dem 1-4. Om minst fyra hundar erhållit Excellent kommer inte hundar med Very good att tas in i ringen.

Ck, Certifikatkvalité, (rosa) tilldelas en eller flera hundar i konkurrensbedömningen som erhållit excellent, och som domaren tycker har en utmärkt helhet och är av så god typ att hunden är av certifikatkvalité. Alla hundar som tilldelats Ck ska tävla vidare i bästa tik respektive bästa hanhundsklass.

Bästa hanhundsklass/Bästa tikklass

I denna klass deltar hanhund/tik som tilldelats CK i konkurrensbedömningen.

Certifikat (blå/gul) tilldelas den bäst placerade hanhund respektive tik som är berättigad att tävla om certifikat.

Reservcertifikat utdelas till näst bästa hund som är berättigad att tävla om certifikat. Vinnande hane respektive tik tävlar om Bäst i Rasen (BIR) och Bäst i Motsatt kön (BIM).

Bäst i rasen (BIR)

Bäst i Rasen, BIR, (röd/gul) tilldelas den hund som domaren för dagen anser vara

den mest rastypiska hund i en ras. Hund som tilldelats BIR-rosetten går vidare till finaltävlingen Bäst i gruppen (BIG) som börjar när alla raser på utställningen är färdigbedömda.

Bäst i motsatt kön, BIM, (grön/vit) tilldelas den hund som domaren för dagen anser vara den mest rastypiska i motsatt kön till BIR-vinnande hund.

Cacib

På internationell utställning utdelas även cacib, Certificat d'Aptitude au Championnat International de Beauté, (vit). Det är ett internationellt certifikat till bäst placerade hane/tik som är berättigad att tävla om cacib.

Reserv-cacib utdelas till näst bästa hund som är berättigad att tävla om cacib. Hund som är anmäld i junior-klass respektive veteranklass äger inte rätt att tävla om cacib.

Champion

För att din hund ska bli svensk utställningschampion krävs det att din hund tilldelas tre certifikat av minst två olika domare, varav ett certifikat måste ha erhållits efter att hunden fyllt 2 år. När din hund blivit champion kan den inte få fler certifikat i det land där den blivit champion.

C.I.E

(Internationell Show Champion)

För att din hund ska bli internationell utställningschampion måste din hund erhållit fyra (4) CACIB utdelade i minst tre (3) länder av minst tre (3) domare. Minst ett år och en dag ska ha förflutit mellan första och sista CACIB.

Bäst I Gruppen (BIG)

Alla raser är indelade i grupper beroende på dess egenskaper. Totalt är det tio grupper, och barbet tillhör grupp 8 bland stötande och apportrande hundar samt vattenhundar. När alla hundraser har avslutat sina bedömningar på utställningen ska den hund som tilldelats Bäst i rasen (BIR) tävla vidare mot alla de andra

raserna i den rasgrupp de tillhör och möta de BIR-vinnande hundarna där.

Detta avgörs i finalringen sist på dagen. Så har man fått sin bedömning tidigt på förmiddagen kan det bli lång väntetid innan finalerna börjar.

En domare ska därefter rangordna de hundar han tycker representerar sin ras inom gruppen på bästa sätt, och de fyra bästa får placeringar som benämns BIG, BIG:2, BIG:3 och BIG:4

Best in Show (BIS)

Efter det att alla 10 grupper har fått en gruppvinnare går de hundar som vunnit Bäst i gruppen (BIG) vidare för att tävla i den avgörande finaltävlingen, Best in Show (BIS).

Den hund som vinner BIS anses för dagen vara den bästa representanten för sin ras bland alla deltagande hundar på utställningen.

Även här placeras de fyra bästa hundarna, som benämns BIS, BIS:2, BIS:3 BIS:4

Officiell/inofficiell utställning

Det finns olika typer av utställningar. Det finns de officiella utställningarna, som antingen är nationella eller internationella, som anordnas av Svenska Kennelklubben (SKK) där resultatet registreras och blir officiellt på hunddata/avelsdata.

Sedan finns det inofficiella utställningar som anordnas av olika hundklubbar där domarna inte behöver vara auktoriserade. Resultatet sparas inte, och blir inte registrerade någonstans. De utställningarna är en utmärkt träning för nybörjare, eftersom det är en mindre tillställning och det även kan finnas möjlighet att få hjälp med utställningsträningen om man så önskar.

Den perfekta hunden finns inte

Det är viktigt att komma ihåg att den perfekta hunden inte finns. Och den fina och charmiga hund man hade med sig till utställningen är fortfarande lika fin och charmig när man åker hem, vad domaren än tycker.

Kvalitetsbedömning av varje enskild utställd hund

Rött = Excellent (Utmärkt)

tilldelas hund som mycket väl motsvarar rasens standard, och som presenteras i utmärkt kondition, visar ett harmoniskt välbalanserat temperament, håller utmärkt klass och har en utmärkt helhet. Dess utmärkta kvaliteter i förhållande till rasidealet tillåter att domaren kan bortse från smärre detaljfel. Hunden måste ha tydlig könsprägel.

Blått= Very Good (Mycket god)

tilldelas hund som väl motsvarar rasens standard, som är välbalanserad och i god kondition. Smärre fel kan tolereras, men inga som negativt påverkar helhetsintrycket. Denna bedömning kan endast ges till en hund av mycket god klass.

Gult= Good (God)

tilldelas hund som motsvarar rasens standard och vars exteriöra fel är av mindre framträdande karaktär.

Grön= Sufficient (godtagbar)

tilldelas hund som motsvarar rasens standard men som inte har rasens alla karaktärsdrag, eller har bristande fysisk kondition.

Grått= Disqualified (diskvalificerad)

tilldelas hund som i ringen visar aggressivitet eller typiskt flyktbeteende, eller har sådana anatomiska defekter att de väsentligt påverkar hundens hälsa och sundhet. Tilldelas också den hund som är exteriört otypisk eller som för sin ras har diskvalificerande fel eller är kryptorchid.

Orange= Cannot be judged

(kan inte prissättas – KEP) kan i undantagsfall tilldelas hund som visas i sådant skick att domaren inte kan bilda sig en säker uppfattning om dess kvalitet.

Exempel på detta är om hunden har uppenbara brister i uppvisnings- och ringkultur (såsom ovana vid koppel eller valpig temperament) eller visas i dålig kondition (är överdrivet mager eller fet).

Detsamma kan gälla en så nyligen trimmad hund, att domaren inte kan göra en säker bedömning av kvaliteten på hundens hårlag. Vidare kan en hunds rörelser pga skada vara svårbedömda.

Vill du läsa mer om vilka olika utställningar som finns, och hur du anmäler dig, så finner du mer information på Svenska Kennelklubbens webbplats under menyrubriken "Utställning".